

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1959/23
4.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Татјане Лемајић и Станиславе Митровић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Јелена Ранковић, адвокат из Велике Плана, ул. Милоша Великог бр. 38, против тужене Републике Србије, коју заступа Државни правобранилац, Одељење у Пожаревцу, ул. Јована Шербановића бр. 4, ради утврђења права својине, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Основног суда у Великој Плани П 2831/21 од 07.12.2022.године, у седници већа одржаној дана 04.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Великој Плани П 2831/21 од 07.12.2022. године, а жалба тужене се **ОДБИЈА** као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П 2831/21 од 07.12.2022. године, ставом првим изреке утврђено је да је тужилац по основу одржаја преко 20 година постао власник са уделом 1/1 на кп бр. ...њива треће класе, у потесу "...", укупне површине 77,45 м2 уписана у ЛН бр. ...КО ..., што је тужена која је уписана као власник на предметној непокретности са уделом 1/1, дужна да призна и да дозволи тужиоцу да се на основу ове пресуде може књижити као власник 1/1 удела на предметној непокретности у Служби за катастар непокретности Велика Плана. Ставом другим изреке одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је благовремено дао одговор на жалбу тужене.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о

парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...18/20), Апелациони суд је нашао да је жалба тужене неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које повреде другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужиоца, његов прадеда, сада покојни ББ предметну катастарску парцелу бр.... њива 3. класе, у потесу “...”, укупне површине 77,45 м², је 70-их година прошлог века добио у замену од Земљорадничке задруге из ..., о чему тужилац не поседује документ. У време размене, прадеда тужиоца је уведен у посед парцеле од када је неометано користио, а да је користе и обрађују су после њега наставили да чине његови правни следбеници тј. тужиочев деда, отац и сада тужилац.

Према записнику Комисије за излагање на јавни увид података о непокретности и правима на њима КО ... од 28.05.2004. године утврђено је да је покојни ББ био уписан у евиденцији земљишта као корисник предметне непокретности, а спорна непокретност је била и предмет допунског решења о наслеђивању Општинског суда у Великој Плани О бр. 71/83 од 20.12.1999. године иза његове смрти, којим је допуњено решење О. бр. 71/83 од 04.08.1983. године, а које решење је обухватало и предметну парцелу. Према решењима о наслеђивању иза смрти покојног ББ за његове наследнике су оглашени ВВ, ГГ и ДД чији су овде тужилац и његов брат ЂЂ правни следбеници по основу решења о наслеђивању Општинског суда у Великој Плани О.бр.70/94 од 15.04.1994. године и Општинског суда у Крушевцу О. бр. 559/97 од 21.08.1997. године и записника о поравнању Општинског суда у Великој Плани Р 6/98 од 07.01.1998. године, па су исти као правни следбеници закључили уговор о деоби непокретности од 04.02.2000. године, по коме је тужиоцу припала предметна парцела. На допунском записнику Комисије за јавна излагања за КО ... од 14.07.2004. године сведоци ДД и ЕЕ потврдили су да је предметна парцела у поседу овде тужиоца и његове породице више од 40 година и да АА сам користи предметну парцелу.

У Листу непокретности бр. ... КО ... на кп. бр. ... КО ..., њива 3. класе, у потесу “...”, површине 77,45 м², као корисник са уделом од 1/1 је уписан тужилац АА, док је као ималац права својине уписана Република Србија са уделом 1/1.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, а пре свега од чињенице да су тужилац и његови правни претходници више од четири деценије у мирној и савесној државини предметне катастарске парцеле бр. ..., њива треће класе у потесу “...”, површине 77,45 м² уписане у ЛН бр. ... КО ..., те имајући у виду да је изменама и допунама Закона о основама својинско-правних односа (“Службени лист СРЈ”, бр. 29/96 који је ступио на снагу 04.07.1996. године) брисан члан 29 којим је било забрањено стицање својине на стварима у друштвеној својини, првостепени суд је закључио да је рок за одржај почео да тече дана 04.07.1996. године, па је до дана подношења тужбе у овој правној ствари 22.11.2020. године протекао законски рок од 20 година, потребан за ванредни одржај. Стога је применом одредбе члана 28 став 4 Закона о основама својинско-правних односа утврђено да је тужилац одржајем стекао

право својине на кп. бр. ...њива 3. класе у потесу "...", уписана у ЛН бр. ... КО ..., површине 77,45 м2.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд применом материјалног права одлучио као у изреци побијане пресуде, из ког разлога је пресуда потврђена, а разлоге које је првостепени суд дао за доношење поменути одлуке, прихвата и овај суд као правилне и на закону засноване.

Насупрот жалбеним наводима тужене, у конкретном случају има места примени одредбе члана 28 став 4 Закона о основама својинско-правних односа, с обзиром да је у току поступка утврђено да су тужилац и његови правни претходници на предметној парцели били у мирној и неометаној државини, при чему нису имали закониту државину, односно тужилац није доставио уговоре о размени са земљорадничком задругом са којом је његов правни претходник разменио предметну парцелу, али јесте имао савесну државину, што је услов за стицање својине путем ванредног одржаја. Притом је правилно као почетак рока одржаја узет дан кад су ступиле на снагу измене Закона о основама својинско-правних односа којим је брисана одредба о забрани стицања права својине одржајем на непокретности у друштвеној (сада државној, односно јавној својини), па како је протекао рок од 20 година до дана подношења тужбе 22.11.2021. године, то су наступили услови за стицање права својине путем ванредног одржаја.

Овај суд посебно истиче да се савесност држаоца претпоставља, те да тужена није пружила ниједан доказ којим би оборила ову претпоставку. Због тога се неосновано жалбом тужене указује да државина тужиоца није била савесна јер је тужилац знао да ни он ни његови правни претходници нису уписани у јавне књиге ако власници. Ово стога што је правилно првостепени суд, ценећи све околности конкретног случаја закључио да тужилац није имао разлога да сумња у правни основ своје државине имајући у виду да је још прадеда тужиоца био у поседу ове парцеле, да их је добио у размену од задруге, а да су након тога у неометаном поседу били деда и отац тужиоца, па тужилац.

С тим у вези, жалбени наводи тужене којим се указује да тужилац није био савестан, јер је у допунском записнику сачињеном у просторијама Службе за катастар непокретности Велика Плана дана 14.07.2004. године навео да је његова породица била корисник и поседник те парцеле више од 40 година, што указује да је знао да није власник, су неосновани из разлога што је такође на записнику тужилац изјавио да је његов прадеда ББ пре више од 40 година од Земљорадничке задруге из ... добио ову парцелу, али да нема писани документ, те да је његова породица од тада у поседу предметне парцеле, што указује да је тужилац сматрао да има основа за посед на предметној парцели.

Савесност наследника се мора ценити у контексту да исти оправдано верује да је његов правни претходник савестан држалац. У конкретном случају тужилац је оправдано веровао да је његов правни претходник законито стекао предметну парцелу с обзиром да је знао да је његов прадеда од Земљорадничке задруге у ... добио предметну парцелу пре више од 40 година од када су у неометаној државини парцеле били његови

правни претходници, а након њих и тужилац, а на коју за сво то време нико други није истицао своје право, па ни тужена Република Србија.

Супротно наводима жалбе, на савесност тужиоца не може утицати ни то што је у земљишним књигама тужена уписана као власник, јер се закључак о савесности државине не може свести на питање да ли је право својине уписано на другога у јавним књигама. Наиме, уколико би се савесност државине ценила само на основу чињенице да ли су трећа лица уписана у јавним књигама као корисници, односно власници непокретности, не би се могао применити институт стицања права својине одржајем којим се држаоцу ствари омогућава упис права својине на непокретности коју држи у свом поседу на којој је друго лице уписано као власник, а што произлази из правила о ванредном одржају из члана 28 став 4 Закона о основама својинско-правних односа.

Без утицаја су жалбени наводи тужене да тужилац нема исправе на основу којих је извршен упис у катастру земљишта. Наиме, у конкретном случају првостепени суд и није закључио да тужилац има закониту државину, с обзиром да није доставио уговоре о размени закључене између његовог правног претходника и Земљорадничке задруге из ..., већ је правилно оценио да су испуњени услови за ванредни одржај, с обзиром да је протекао рок од 20 година, у ком периоду су правни претходник тужиоца а потом тужилац били и савесни држаоци.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке побијане пресуде. Сходно одредби члана 153 ЗПП странка која у целини изгуби парницу дужна је противној странци накнади трошкове, а како је у конкретном случају тужена у целости изгубила парницу то би била у обавези да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка, али како тужилац није тражио трошкове парничног поступка, то је суд правилно одлучио сходно одредби чл.150, 151, 153 и 163 ЗПП.

Приликом доношења другостепене одлуке, апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе тужене али је нашао да се истима не доводи у сумњу законитост и правилност одлуке, те да су исти ирелевантни за другачију одлуку суда, а с обзиром на напред изнето правно становиште.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 18/20), одлучено је као у ставу првом изреке.

Одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка као у ставу другом изреке, с обзиром да није успела у поступку по жалби, сходно одредби члана 165 Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка

Управитель писарнице
Јасмина Ђокић